

Eind augustus waren wij met de Jongeren voor Vrede, van over heel Europa in Berlijn. De stad waar de Shoah werd uitgedacht en gepland. Daar waren wij, om als ambassadeurs van een nieuw tijdperk een boodschap van vrede te brengen, in een wereld waar conflict en menselijk leed nog op veel te veel plaatsen hoogtij vierten.

Samenzijn, intermenselijke **banden** onderhouden; **luisteren** naar het verhaal van een ander; de **betere versie van onszelf** zijn; de letterlijke en figuurlijke **omarming** van een ander, als uiting van begrip; en bovenal **VRIENDSCHAP**.

Dit zijn de vijf sleutelprincipes voor vrede die Marco Impagliazzo - voorzitter van Sant'Egidio - ons meegaf in Berlijn. Het is makkelijk om tegen haat en voor vrede te zijn, maar net zoals men zegt over de liefde, is "vrede" ook een werkwoord. Maakt niet uit waar in de wereld. De tragedie van de Shoah is niet in een vacuüm gebeurd. Het was de climax van de trends van onder meer het superioriteitsdenken, als gevolg van losgeslagen nationalisme en racisme, en de cultuur van de zondebok. Deze trends werden door niet iedereen, maar genoeg mensen onderhouden, zodat het zich op een dag in de hoofden van machthebbers bevond. "Genoeg mensen" is de clue van de vorige zin. Het waren genoeg mensen die het antisemitisme steunden of gedoogden om de nazi's aan de macht te krijgen. Genoeg mensen die vatbaar waren voor de haatdragende propaganda die Rwandese genocide mede in gang heeft gezet. Genoeg mensen, waren vatbaar voor de haat die de politieke verdeeldheid met zich meebrengt in tal van contexten. En bovenal, genoeg mensen zijn onverschillig gebleven. Vooral bij die twee laatste voorbeelden hebben we het over alledaagse burgers, zoals wij hier allemaal, die hun medemens de meest verschrikkelijke dingen hebben aangedaan. Uit blinde haat voor elkaars verschillen. Een situatie waarin men elkaar niet meer zag als medemens, maar enkel als ondermens of als vijand. Vandaag kijken we met afschuw en ongeloof terug op deze tragedies, maar als mensen is geen van ons perfect, dus moeten ook wij in 2024 waakzaam blijven over onze onverschilligheid en de duisternis die we in ons eigen hart hebben. Dit geldt voor ieder van ons! Van het kleinste kind tot de oudste volwassene. Zoals de Israëliër Maoz Inon en de Palestijn Aziz Abu Sarah, een team van twee vredesactivisten zeggen, is het belangrijk de cyclus van geweld te doorbreken om vrede te bekomen. Het neemt maar één zaadje om een boom te planten. De vraag is alleen welke vrucht we liefst die boom aan zien groeien.

Met de Jongeren voor Vrede zijn wij overtuigd van ons antwoord:

"VREDE & VRIENDSCHAP"

Wij weigeren ons pessimistisch op te stellen naar de toekomst toe, ondanks de talloze voorbeelden van conflict en leed. In de eerste plaats, starten wij in onze eigen steden, door de denkbeeldige scheidingsmuur tussen ons en de buitenwereld te slopen. Door uit ons bed te kruipen en een kind uit de buurt dat niet per se lijkt op onszelf te helpen met zijn huiswerk; of door een bejaarde die we voorheen nog nooit gezien of gehoord hebben, regelmatig te plezieren met een simpel bezoekje; of gewoonweg door te luisteren naar het verhaal van een dakloze bij een warme maaltijd.

In een ander tijdperk of context, waren we misschien onverschillig naar elkanders lot toe, of in het ergste geval zelfs vijanden, om maakt niet uit welke reden, maar vandaag kiezen we ervoor om elkaar te omarmen als medemens. Alleen zo gooien we de zaden van haat en verderf, de zaden die kunnen leiden tot tragedies zoals de Shoah, alleen zo gooien we die zaden voorgoed weg. Want ook al was geen van onze generatie toen geboren, zullen wij nooit vergeten.